

LAIŠKAI Į ANAPUS

Liepą Lietuva minės S. Dariaus ir S. Girėno transatlantinio skrydžio 80-metį. Išskilmėms ruošiasi ir Rokų vidurinė mokykla.

Vasarį kovą Rokų vidurinės mokyklos lituanistai Virgilijus Misevičius ir Egidijus Jankūnas vykdė dešimtokų projektą „Laiškas žuvusiam lakūnui“. Pirmiausia mokiniai žiūrėjo filmus „Lituanikos sparnai“, „Skrydis per Atlantą“, lankė Karo muziejų „Lituanicos“ ekspoziciją, diskutavo apie pilietinį sąmoningumą ir kartojo laiško kūrimo principus. Projektas turėjo du tikslus: pirmas – ugdyti tautinę mokinių sąmonę, pažinti ir puoselėti nacionalines vertybes, o antrasis – populiarinti asmeninio laiško žanrą, kurį egzaminų centras siūlo per dešimtokų patikrą. Gera jausti pasitenkinimą geru rezultatu – gimė gražus pluoštas laiškų į anapus.

Publikuojame įdomesnes ištraukas, kuriose atsiskleidžia savitas istorijos supratimas ir vieningas pasididžiavimo jausmas LIETUVA.

Brangūs Lietuvos didvyriai!

Jūs parodėte visam pasauliui, kas yra Lietuva, kad ji – ne tik menka, nežinoma šalelė. <...> Apie Jūsų žygdarbi, įgyvendintą net prieš aštuonias dešimtis metų, vis dar mokoma mokyklose, kalbama per valstybines šventes. Vaikai, ištempę ausis, klauso pasakojimų apie savo šalies didvyrius, stebisi Jūsų drąsa ir kiekvienas tyliai susimąsto, jog neišdrįstų pasiryžti tokiai sunkiai ir pavojingai kelionei.

Aušrinė Aleksaitė, 10a kl.

Garbus Lietuvos Lakūnei!

Tu įrodei visiems, kad norint tapti didvyriu, nereikia turėti gero, erdvaus, patikimo ir patvaraus lėktuvo. Pats Atlantą įveikė nedideliu lėktuvu „Lituanica“, ankštu, perkrautu degalų bakais, ant kurių netgi sėdėjai skrisdamas. Reikia labai norėti ir turėti daug drąsos...

Roberta Bužinskaitė, 10a kl.

Brangus Lietuvos Didvyri,

Kiekvienas pilietis girdėjo apie S. Dariaus ir S. Girėno skrydį per Atlantą – didelį žygdarbį. Visi žinojo Jūsų svajonę, kuri išsipildė: pasaulis išgirdo, kad yra tokia valstybė Europoje Lietuva, kadangi du narsūs jos vyrai perskrido platųjį Atlantą. Pritrūko tik 775 km. iki Kauno. Įsivaizduoji, Jūsų net portretai yra ant 10 litų kupiūros.

Esterė Gedvilaitė, 10a kl.

Brangūs Lietuvos didvyriai!

Daugelis tautiečių tik tuščiai mala liežuviais, planuoja, kaip pasauliui pranešti apie mažą šalį Lietuvą, o Jūs ėmėte ir išgarsinote ją. <...> Kaip bebūtų apmaudu, aš tada dar nebuvau gimusi. Liūdna, kad praleidau svarbų Lietuvos įvykį. Žinau viena – jei būčiau gyvenusi tuo metu, būčiau stovėjusi toje smalsuolių minioje. Kartu su visais pločiau ir šaukčiau Lietuvos vardą!

Deimantė Karmazinaitė, 10a kl.

Gerbiamas padangių didvyri Steponai,

Įsėdai į tą skardinę degtukų dėžutę ir... Apie ką tada mąstei? <...> kai atsiplėšei nuo žemės, ar bijojai? Manau, kad ne, nes būvai patyręs lakūnas, suaugęs vyras! Be to, jautei atsakomybę už bendražygį ir kartu skraidintus žmonių laiškus – jau vien dėl jų privalėjai išlikti drąsus ir šaltas...

Rokas Klemaitis, 10a kl.

Brangus Lietuvos Didvyri!

Jeigu būčiau gyvenusi Jūsų epochoje, neabejoju, kad būčiau laukusi Jūsų Kauno aerodrome kartu su begaline žmonių minia. Kartu būčiau liūdėjusi, kai atskriejo kraupi žinia – du lakūnai nepasiekė Kauno. Jums pritrūko tiek nedaug – 775 km, nes jau skridote kaimynės Lenkijos teritorija. Nors savo tikslo nepasiekėte, bet įrodėte, kad ir mažos šalies žmonės gali atlikti žygdarbi.

Ieva Kugelytė, 10a kl.

Gerbiami Lietuvos vardo išaukštintojai,

Žemai lenkiu galvą prieš Jus, Lietuvos didvyriai, kurie įveikė tai, ko niekas kitas padaryti nesiryžo. <...> Šiuo metu Lietuva ir vėl yra nepriklausoma šalis, turime ir savo valiutą – litus. Ant dešimties litų kupiūros esate pavaizduoti ir Jūs. Galėtumėte savimi didžiuotis, nes ant pinigų vaizduojami tik labai tėvynei nusipelnę žmonės.

Mindaugas Plančiūnas, 10a kl.

Lietuvos Didvyri!

Tavo meilė savam kraštui buvo daug didesnė už bet kokią baimę ir už tai, Steponai, aš Tave nuoširdžiai gerbiu. <...> Žmonės dabar gyvena daug lengviau, nėra nieko, kas varžytų jų tautiškumą. Bėda tik, kad ne visi vertina tai, ką turi. Turbūt, pabuvoję Tavojoje epochoje, jų požiūris į laisvę pasikeistų. Bet vis dėlto Tu esi pasilikęs ne vieno žmogaus širdyje kaip kovotojas už tėvynės garbę. Galbūt šiais laikais Tau nebūtų ką veikti, nes tai, ko Tu troškai, išsipildė.

Eglė Orlaitė, 10a kl.

Mieli didvyriai, kurių ne tiek daug ir likę Lietuvoje, Nors moksliskai ir aerodinamiškai žiūrint, Jums nebūtų pavykę įveikti viso atstumo, Jūs nepabūgote ir teigėte, jog tiek sėkmingas skrydis, tiek ir galima katastrofa sustiprins „Lietuvos sūnų dvasią“, įkvėpdamas juos naujiems žygiams. <...> Nors Jūsų kelionė baigėsi prieš 80 metų, ji tęsiasi ir tęsis mūsų širdyse. O paminklas primins Jūsų didvyriškumą ir siekį garsinti Lietuvos vardą.

Dangiras Daraškevičius, 10b kl.

Sparnuotieji lietuviai Dariau ir Girėnai,

Rašau Jums todėl, kad Jūs esate Lietuvos didvyriai. Jūs žuvę, bet nepralaimėję. Tikriausia nėra nė vieno lietuvio, kuris nežinotų apie Jus – Lietuvos didvyrius. <...> 1933-ųjų liepos 16-osios vakarą visa Lietuva laukė Jūsų. Atlantą įveikti pasiryžusių. Laukė, bet nesulaukė. Kitos dienos vidurdienį visuomenę sukrėtė žinia, kad pilotų, įveikusių sunkiausią kelio dalį, žygis ir jų gyvybės nutrūko vos už 750 kilometrų nuo Kauno. <...> Sakoma, kad žmogus gyvas tol, kol jis prisimenamas. Dariau ir Girėnai, Jūs man visada būsite narsiausi Lietuvos vyrai, kurie išdrįso perskristi Atlantą.

Agnė Plečkaitytė, 10b kl.

Gerb. S. Dariau ir S. Girėnai,

Jūs norėjote parodyti pasauliui, kad Lietuva nenusileidžia kitoms valstybėms. Jūsų žygis įkvėpė ne vieną lietuvių kartą. Dar ir šiandien prisimename Jūsų testamento žodžius: „Bet jei Neptūnas ar galingasis audrų Perkūnas ir mums bus rūstus – pastos mums kelią į Jaunąją Lietuvą ir pašauks LITUANICĄ pas save, – tada tu, Jaunoji Lietuva, turėsi iš naujo ryžtis, aukotis ir pasirengti naujam žygiui, kad audringųjų vandenynų dievai būtų patenkinti tavo pastangomis, pasiryžimu ir nekviestų tavęs į Didįjį Teismą“.

*Edvinas Vitkauskas, 10b kl.
Parengė mokytojas E. Jankūnas*